

**Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsində
İnformasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat
Qaydaları**

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 5 sentyabr tarixli 2421 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın 1.1.-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

1.2. Bu Qaydalar “Rəsmi statistika haqqında” və “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunlarına, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi haqqında Əsasnaməyə uyğun olaraq statistik məlumat istifadəçilərinin Dövlət Statistika Komitəsinin Aparatında və yerli statistika orqanlarında, habelə onlara məxsus elektron informasiya resurslarında mövcud olan informasiyaların sərbəst, maneəsiz və hamı tərəfindən bərabər şərtlərlə, açıq cəmiyyətin və demokratik hüquqi dövlətin prinsipləri əsasında əldə edə bilməsini və bu sahədə Dövlət Statistika Komitəsinə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi prosesində onun fəaliyyətinin ümumi qaydalarını müəyyənləşdirir.

1.3. İnformasiyanın əldə edilməsinə o şərtlə icazə verilir ki, bu, Azərbaycan Respublikasının siyasi, iqtisadi, hərbi, maliyyə-kredit və valyuta siyasəti sahələrində maraqlarının qorunması, ictimai qaydanın, sağlamlığın və mənəviyyatın mühafizəsi, digər şəxslərin hüquq və azadlıqlarının, kommertiya və digər iqtisadi maraqlarının qorunması, məhkəmənin nüfuzunun və qərəzsizliyinin təmin edilməsi məqsədlərinə zidd olmasın.

2. İstifadəçilərin statistik məlumatları əldə etmək hüquqları

2.1. Hər bir istifadəçi özü və ya nümayəndəsi vasitəsilə statistika orqanlarına müraciət etmək, informasiyanın növünü və əldə etmə formasını seçmək hüququna malikdir.

2.2. İstifadəçilər “Rəsmi statistika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 16-cı maddəsinin 5-ci abzasına uyğun olaraq hamı üçün açıq, yəni ümumiləşdirilmiş yekun məlumatları sərbəst, maneəsiz və hamı üçün bərabər şərtlərlə əldə edə bilirlər.

2.3. Elmi tədqiqatlarla məşğul olan istifadəçilər “Rəsmi statistika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 18-ci maddəsinə və 2011-ci il 13 iyun tarixində Dövlət Statistika Komitəsinin sədri tərəfindən təsdiq edilmiş “Tədqiqat məqsədilə istifadə olunması üçün istifadəçilərə mikro məlumatların verilməsi Qaydaları”na uyğun olaraq, ayrı-ayrı statistik vahidlərin fərdi məlumatlarını onların anonimliyi təmin edilməklə əldə edə bilirlər.

2.4. “Rəsmi statistika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 6-cı maddəsinin 12-ci bəndinə uyğun olaraq hüquqi şəxslər, dövlət orqanları və vətəndaşlar məlumatlar bankında özlərinə aid olan məlumatları statistika orqanlarından ala bilirlər.

3. İnformasiya əldə etmənin formaları

3.1. Sorğuçu yazılı sorğunun aşağıdakı formalardan birində və ya mövcud olan digər formalarda təmin edilməsini tələb edə bilər:

3.1.1. sənədlə tanış olmaq üçün ayrılmış yerə daxil olma;

3.1.2. sənədin üzünün köçürülməsi;

3.1.3. informasiya sahibinin texniki imkanlarından istifadə etməklə sənədin surətinin çıxarılması və ya sənədin təsdiqlənmiş surətinin verilməsi;

3.1.4. sorğunun öz texniki imkanlarından istifadə etməklə sənədin surətinin çıxarılması;

3.1.5. sənədin surətinin elektron daşıyıcılara köçürülməsi və s.

4.İnformasiyanın əldə edilməsi haqqında sorğu

4.1. Yazılı informasiya sorğusunda aşağıdakılar göstərilməlidir:

4.1.1. sorğunun adı və soyadı;

4.1.2. sorğu hüquqi şəxs tərəfindən təqdim edildikdə həmçinin hüquqi şəxsin adı;

4.1.3. informasiya sahibinin sorğunu təmin edə bilməsi üçün sorğuya aid əlaqə məlumatları (poçt və ya elektron poçt ünvanı, telefon və telefaks nömrəsi);

4.1.4. sorğu edilən informasiyanın məzmunu, yaxud sənədin növü və ya adı, sənədin sorğuya bəlli olan rekvizitləri;

4.1.5. informasiyanın təqdim edilmə forması.

5. İnformasiya sahibi kimi Dövlət Statistika Komitəsinin vəzifələri

5.1. Dövlət Statistika Komitəsi öz informasiya ehtiyatlarından hər kəsin sərbəst, maneəsiz və hamı üçün bərabər şərtlərlə informasiya əldə etmək hüququnu “Rəsmi statistika haqqında” və “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada təmin etməyə borcludur.

5.2. Dövlət Statistika Komitəsi bu məqsədlə informasiya azadlığı üzrə təyin olunmuş məsul şəxs təyin edir, informasiya xidmətləri göstərir.

5.3. İnformasiya azadlığı üzrə məsul şəxslərin təyin olunmaması informasiya xidmətləri göstərməkdən imtina üçün əsas ola bilməz.

5.4. Dövlət Statistika Komitəsi və onun yerli statistika orqanları:

5.4.1. informasiyaların istifadəçilər arasında ədalətli yayılmasını təmin etməlidir;

5.4.2. informasiya sorğusunu ən qısa zamanda və sorğuçu üçün ən münasib üsulla təmin etməlidir;

5.4.3. sənədlərin reyestrini aparmalıdır;

5.4.4. daxil olan, göndərilən və ya idarə daxilində hazırlanan sənədlər daxil olduğu, göndərildiyi və ya idarə daxilində hazırlandığı gün qeydə alınmalıdır;

5.4.5. hüquqi aktlar imzalandığı gündən qeydə alınmalıdır;

5.4.6. müqavilələr qüvvəyə mindiyi gün qeydə alınmalıdır;

5.5. Mühasibat sənədləri, təbrik məktubları, bildirişlər, memorandumlar, zamanətlər, habelə iclaslar, müşavirələr, konfranslar və digər kütləvi tədbirlərin proqramları və ya belə tədbirlər haqqında məlumatlar, müxtəlif statistik hesabatlar sənədlərin reyestrində qeydə alınır.

5.6. Reyestrə “İnformasiya əldə etmək haqqında” Qanunun 15.1-ci maddəsində sadalananlarla yanaşı, aşağıdakı məlumatlar da daxil edilməlidir:

5.6.1. sorğuçunun adı və soyadı, sorğu hüquqi şəxs tərəfindən təqdim edildikdə həmçinin hüquqi şəxsin adı;

5.6.2. sənədin daxil olma və ya göndərilmə üsulu (elektron poçt, poçt, telefaks vasitəsilə, yaxud şəxsən təqdim etməklə);

5.6.3. sənədin növü (informasiya sorğusu, təklif, ərizə və şikayət, raport, normativ xarakterli akt və s.);

5.6.4. əgər varsa, sənədin əldə olunmasına qoyulan məhdudiyyətlər və s.

5.7. Reyestrdə, həmçinin, baxılma və ya cavab tələb edən sənədin icrası üçün qanunla müəyyənləşdirilmiş müddət, struktur bölmənin adı, habelə cavabı tərtib edən vəzifəli şəxsin adı və soyadı göstərilməlidir.

5.8. Dövlət Statistika Komitəsi reyestrdən istifadəni və sənədin axtarılmasını asanlaşdırmaq məqsədi ilə reyestrdən istifadəyə dair qaydalar müəyyənləşdirir.

5.9. Dövlət Statistika Komitəsi və onun yerli orqanları informasiyanın əldə olunmasının şərtlərini, qaydalarını və üsullarını sorğuçuya anlaşıqlı şəkildə çatdırmalıdır.

5.10. Statistika orqanları sorğu edilən informasiyaya malik olmadıqda onun mövcud ola biləcəyi yeri tapmaqda sorğuçuya kömək göstərməlidir.

5.11. Sorğuda hansı informasiyanın əldə olunması və ya bu informasiyanın hansı formada təqdim edilməsi aydın göstərilməyibsə, informasiya məsələləri üzrə məsul şəxs bunu dəqiqləşdirmək üçün “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada sorğuçu ilə əlaqə yaratmalıdır.

5.12. Savadsızlığı, yaxud fiziki çatışmazlığı üzündən yazılı sorğu ilə müraciət edə bilməyənlərin şifahi sorğusu Dövlət Statistika Komitəsinin informasiya məsələləri üzrə vəzifəli şəxsləri tərəfindən adları və soyadları, tutduqları vəzifə göstərilməklə yazılı şəkildə tərtib edilir və tarixi göstərilməklə qeydə alınır.

6. İnformasiyanın verilməsinə məhdudiyyətlər

6.1. Hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən təqdim olunan ilkin statistik məlumatlar yalnız icmal statistik işlər, məcmuələrin tərtib edilməsi, sosial-iqtisadi təhlillər üçün istifadə olunur.

6.2. Rəsmi statistikanın aparılması üçün yığılan, işlənən və məlumatlar bazasına daxil edilən, birbaşa və ya dolayı yolla statistik vahidlərin tanınmasına və beləliklə də ilkin məlumatların əldə edilməsinə imkan verən hüquqi və fiziki şəxslərin ilkin statistik məlumatları konfidensial sayılır və statistik sirdir.

6.3. Statistik məqsədlər üçün yığılan ilkin məlumatlar başqa məqsədlər üçün istifadə oluna bilməz.

6.4. Hüquqi və fiziki şəxsin razılığı olmadan onlar haqqında məlumatların açıqlanması statistik sirr təşkil edən məlumatların aşkarlanması, yaxud yayılması hesab olunur.

7. İnformasiya əldə olunmasının təşkilinə görə məsuliyyət

7.1. “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 9-cu maddəsinə uyğun olaraq, Dövlət Statistika Komitəsi informasiyanın əldə olunmasının təşkilinə görə qanunvericiliklə müəyyənləşdirilmiş qaydada məsuliyyət daşıyır.

7.2. İnformasiya sorğusunun icrasına məsuliyyəti Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi tərəfindən informasiya azadlığı üzrə təyin edilmiş məsul şəxslər daşıyırlar.

8. İnformasiya sorğusunun icra olunma üsulları

8.1. Dövlət Statistika Komitəsi sorğuda tələb olunan informasiyanı sorğuçuya aşağıdakı üsullarla təqdim edir:

8.1.1. elektron informasiya daşıyıcısında yazmaqla və ya sorğuda göstərilən elektron poçt ünvanına göndərməklə;

8.1.2. kağız daşıyıcıları üzərində cavab məktubu qoymaqla;

8.1.3. sənədin surətini və ya sənəddən çıxarışı sorğuçuya bilavasitə təqdim etməklə və ya onun poçt ünvanına göndərməklə;

8.1.4. telefaksla;

8.1.5. şifahi formada;

8.1.6. informasiya daşıyıcısının növünü nəzərə almaqla başqa üsullarla.

8.2. İnformasiya sorğusu aşağıdakı hallarda şifahi cavablandırılır:

8.2.1. vəzifəli şəxslərə bilavasitə müraciət edildikdə;

8.2.2. informasiya sorğusu üzrə məlumatlar soruşulduqda;

8.2.3. informasiya sahibində sorğuçunu maraqlandıran məlumatın olub-olmadığı öyrənildikdə.

8.3. Vəzifəli şəxs informasiya sorğusuna şifahi şəkildə cavab verdikdə sənədi oxumağa borclu deyildir.

8.4. Sorğu edilən informasiya bir neçə dildə mövcud olduqda, sənəd sorğuda üstünlük verilən dildə təqdim edilir.

9. İnformasiya sorğusunun icra edilməsindən imtina

9.1. Dövlət Statistika Komitəsi aşağıdakı hallarda sorğunun icrasından imtina edir:

9.1.1. sorğu əldə edilməsi qanunla məhdudlaşdırılan informasiyaya aid olduqda, yaxud sorğuçunun bu informasiyanı əldə etməyə səlahiyyəti çatmadıqda və ya “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tələb edildiyi hallarda, sorğuçu şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd təqdim etmədikdə;

9.1.2. Dövlət Statistika Komitəsi sorğulanan informasiyaya malik olmadıqda;

9.1.3. sorğuçunun hansı informasiyanı əldə etmək istədiyini aydınlaşdırmaq mümkün olmadıqda;

9.1.4. sorğunun icrası informasiyanın sistemləşdirilməsini, təhlil edilməsini və ya sənədləşdirilməsini tələb edirsə sorğuçuya bildirilir ki, belə işlər “Rəsmi statistika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa müvafiq olaraq ödənişli əsaslarla həyata keçirilir. Sorğuçu belə informasiyanın haqqını ödəməyə imtina edərsə Dövlət Statistika Komitəsi sorğunu icra etməyə bilər.

9.2. İnformasiya sorğusunun təmin edilməsindən imtina barədə cavab Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin müvafiq maddələri də göstərilməklə, aydın və əsaslandırılmış şəkildə tərtib edilməlidir.

10. İnternet informasiya ehtiyatlarının yaradılması vəzifəsi

10.1. Dövlət Statistika Komitəsi “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 29.1-ci maddəsində göstərilən ictimai informasiyaları açıqlamaq üçün İnternet informasiya ehtiyatları yaradır.

10.2. Dövlət Statistika Komitəsi öz tabeliyində olan yerli orqanlarının İnternet informasiya ehtiyatları formalaşdırmalarına şərait yaratmalıdır. Bu məqsədlə sahə (korporativ), regional və s. formada İnternet informasiya ehtiyatları yaradıla bilər.

11. İnformasiya sorğusunun icra müddəti

11.1. İnformasiya sorğusu ən qısa müddətdə, lakin 7 iş günündən gec olmayaraq icra edilir.

11.2. Bu müddətdə həmin informasiya öz operativliyini itirərsə, sorğuya dərhal, bu mümkün olmadıqda isə 24 saatdan gec olmayaraq cavab verilməlidir.

11.3. İnformasiya sorğusunun “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyənləşdirilmiş icra müddəti sorğunun qeydə alındığı günün sonrakı iş günündən hesablanır.

11.4. Statistika orqanları həddən çox sorğu aldıqda və bu səbəbdən informasiyanı hazırlamaq üçün əlavə vaxt tələb olunduqda və ya sorğunun mahiyyətini dəqiqləşdirmək, yaxud informasiyanın aydınlaşdırılması üçün çoxsaylı sənədləri araşdırmaq lazım gəldikdə, müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq, Dövlət Statistika Komitəsinin sədrinə və ya yerli statistika orqanlarının rəhbərinə yazılı məlumat verilməklə “İnformasiya əldə

etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş icra müddəti əlavə olaraq 7 iş günü də uzadıla bilər.

11.5. Statistika orqanları sorğuçuya müddətin uzadıldığı barədə səbəblərini göstərməklə 5 iş günü ərzində məlumat verir.

12. İnformasiya sorğusunun icra olunmuş sayılması

12.1. Aşağıdakı hallarda informasiya sorğusu icra olunmuş sayılır:

12.1.1. informasiya sorğuçuya “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş formada və üsulla təqdim edildikdə;

12.1.2. informasiya sorğusu aidiyyəti üzrə göndərildikdə və sorğuçuya bu barədə məlumat verildikdə;

12.1.3. açıqlanmış informasiya ilə tanış olma imkanları sorğuçuya izah edildikdə;

12.1.4. informasiya sorğusunun icrasından imtina barədə sorğuçuya əsaslandırılmış cavab verildikdə.